

Veterinarjevo priporočilo čebelarjem v marcu

Mira Jenko Rogelj, mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si

S prebujanjem narave začnejo tudi čebele obiskovati vedno širšo okolico svojega dosega, zato na njihovo zdravje pomembno vplivajo tudi razmere v okolju. Spomladi se začne intenziven promet s čebeljimi družinami: nekateri jih prodajajo, drugi jih solidarno podarjajo čebelarjem, katerih družine so jeseni in pozimi odmrle. Zaradi nevarnosti kužnih bolezni in eksotičnega parazita – malega panjskega hrošča, ki ga v Italiji še niso izkoreninili, je **OBVEZNO ZAGOTAVLJANJE SLEDLJIVOSTI VSEH PREMIKOV ČEBEL**. Obrazec za premik čebel dobite na spletni strani: <http://www.vf.uni-lj.si/vf/index.php/si/strokovno-delo/ambulante-in-zdravstveno-varstvo/zdravstveno-varstvo-cebel/182-obrazec-promet-s-cebelami.html>. Čebelar mora pred vsakim premikom čebel skrbno pregledati vse čebelje družine na stojišču in izpolniti izjavo o zdravstvenem stanju čebel. Za navedbe v izjavi je osebno odgovoren.

Če posumi na katero od posebej nevarnih bolezni, kot so **etinioza** (povzročitelj mali panjski hrošč), **tropileloza** (povzročitelj *Tropilaelaps spp.*), **huda gniloba čebelje zalege** (povzročitelj *Paenibacillus larvae*), **pohlevna gniloba čebelje zalege** (povzročitelj *Melissococcus plutonius*, idr. bakterije), **varoza** (povzročitelj *Varroa destructor*), **pršičavost** (povzročitelj *Acarapis woodi*), mora o tem takoj **obvestiti veterinarja NVI**.

Zdrave čebelje družine je dovoljeno premikati samo s tistih območij, na katerih ni bila ugotovljena bolezen oz. ni postavljen sum bolezni iz Priloge 2 Pravilnika o boleznih živali. Čebelar lahko veterinarsko potrdilo pridobi pri območni veterinarski službi NVI. Ob zavedanju prednosti pri **trgovanju s čebeljimi družinami in maticami**, saj pri nas za zdaj še ni malega panjskega hrošča, naj vas opozorim na nujnost upoštevanja najpomembnejših previdnostnih načel:

- vsako pošiljko matic in čebeljih družin mora spremljati **veterinarsko spričevalo**, ki ga izda **uradni veterinar MKGP UVHVVR**;
- **v slovenska čebelarstva NE SPREJEMAJTE** nikakršne **RABLJENE EMBALAŽE, PANJEV ali ČEBELARSKEGA ORODJA IZ TUJINE**, namenjenih za pripravo in odpremo čebel ob trgovanju;
- **z območij, ki so zaprta oz. ki jih neposredno ogroža mali panjski hrošč, na območje Slovenije NE VNAŠAJTE** niti morebitnih **ČEBELARSKIH DOBRIN** (vosek, med, cvetni prah, propolis, mleček), namenjenih za zadovoljevanje človeških potreb in hobijev;
- **STROGO JE PREPOVEDANO ODLAGANJE kakršnih koli »čebelarskih dobrin« v naravo!**

Zavržna neetična dejanja nekaterih posameznikov kljub informacijskim tehnologijam in ozaveščanju kažejo, da še vedno ne pometemo najprej pred svojim pragom. Zahvala za sanacijo »najdbe« na območju UE Kranj gre naključnemu sprehajalcu, ki je vložil prijavo o zavrženi zajetni količini satja iz čebeljih panjev na obronku gozda. Če bi omenjeno »božično darilo« počakalo na prve izletne dni okoliških čebel, bi bilo njihovo zdravstveno stanje zelo ogroženo.

Ob vsaki **slabitvi**, še posebej pa ob **propadu čebeljih družin**, je **NUJNO ugotoviti VZROK** ter **ustrezno zaščititi oz. po potrebi uničiti propadli material**, v nadaljnjem čebelarjenju pa paziti, da napake ne ponovimo.

- Orodje in panje moramo pred vnovično uporabo temeljito razkužiti, enako pa velja tudi za testne podnice, ki so morebiti čez zimo ostale v panjih.
- Zaradi splošne ozaveščenosti čebelarjev in finančne pomoči za nakup čebelarske opreme je pričakovati, da so v večini panjev nameščene testne podnice za preverjanje števila odpadlih varoj. S štetjem naravno odpadlih varoj ob koncu marca

ali v začetku aprila bomo odkrili družine, pri katerih je bila zaradi navzočnosti pokrite zalege učinkovitost zimskega zatiranja slabša, poleg tega pa bomo tako na začetku sezone dobili tudi izhodiščni podatek o napadenosti z varojami.

- Morebiti bi veljalo razmisliti tudi o prijavi na razpis za pridobitev dodatnih sredstev v okviru tehnične pomoči na podlagi uredbe za nakup testnih vložkov za preverjanje napadenosti z varojami in pripomočkov za zatiranje varoj (hlapilnik, sublimator itd.).

Za odgovore na morebitna vprašanja o varovanju zdravja čebeljih družin v R Sloveniji pokličite pristojnega območnega veterinarja NVI.

Dva od več kupov v gozdu odvrženega satja na območju UE Kranj, december 2014

Foto: Mira Jenko Rogelj